

SABBE, Julius, leraar, journalist, dichter (Gent 14 februari 1846 - Brugge 3 juli 1910).

Zoon van Carolus, kapper; vader van Maurits en Herman Sabbe. Julius Sabbe genoot middelbaar onderwijs aan het Gents atheneum, studeerde van 1865 tot '69 aan de faculteit van Letteren en Wijsbegeerte van de Gentse Rijksuniversiteit. In 1869 benoemd tot leraar aan het atheneum te Brugge, vervulde hij zijn leraarsambt tot 1905. Hij was eveneens op journalistiek gebied werkzaam.

Sabbes Vlaamsgezindheid, die reeds aan het atheneum bleek - hij was er leerling van J.F.J. Heremans - werd gevormd toen hij lid was van het Gents vrijzinnig studentengenootschap 't Zal wel Gaan; tussen 1865 en '69 leverde hij bijdragen aan de Almanak, vooral gedichten, en was er redac-

teur van. In 1865 was hij medeoprichter van de eerste volksbibliotheek van het Willemsfonds en in 1867 trad hij op als spreker tijdens de eerste volksvoordrachten. Als aanhanger van de Grootnederlandse idee organiseerde hij met M. Rooses en J. Vuylsteke, die grote invloed op hem uitoefende, het IXde Nederlandsch Congres te Gent (1867). Terzelfdertijd hielp hij bij de stichting van Het Volksbelang, het weekblad dat de spreekbuis van de Gentse liberale flaminganten zou worden. In 1869 aanvaardde hij, op aandrang van Heremans, een leraarsambt aan het atheneum te Brugge, waar hij, zijn leermeester volgend, een groep Vlaamsgezinde jongeren vormde. Van de jaren 1870 af was hij actief op journalistiek terrein. Na zijn medewerking aan *La Plume* (1870-'72), een weekblad dat zich inzette voor het behoud van Brugges architectonische karakteristiek, stichtte Sabbe in 1874 met K. de Flou, L. van Gheluwe en A. van der Meersch het maandblad *De Halletoren*. In dit tweetalig blad - tweetalig om ook de Franssprekenden te bereiken - zette Sabbe zijn arbeid, die hij in *La Plume* begonnen was, voort en nam de verdediging van Vlaanderens belangen op. In 1873 richtte hij te Brugge een afdeling van het Willemsfonds op, met de bedoeling het leven in de huiselijke kring een Vlaamse injectie toe te dienen. Nadat *De Halletoren* in 1880 was verdwenen, nam Sabbe in 1885 het hoofdredacteurschap op zich van het weekblad *De Brugsche Beiaard*. Zijn activiteiten bleven gericht op de herleving van Brugge als Vlaamse stad met een zeer rijk cultureel en economisch verleden, een dringende noodzaak voor een stad die een toenemende ontvolking zag en waar een vierde van de inwoners door de openbare weldadigheid gesteund moest worden. Sabbe stelde als eerste eis een nieuwe verbinding tussen Brugge en de zee. Bijna 30 jaren lang heeft hij ervoor geijverd, tot het kanaal Brugge-Zeebrugge in 1907 werd geopend. Ondertussen had hij de leiding van de Breydelcommissie, die op de grote markt te Brugge een standbeeld van Breydel en De Coninc wilde oprichten. Het standbeeld kwam er in 1887. In het kader van zijn werk voor de culturele Vlaamse heropleving had hij een uitermate belangrijk aandeel in de totstandkoming van het Koninklijk Vlaams Muziekconservatorium (1898) te Antwerpen, onder leiding van Peter Benoit, Sabbes grote vriend.

Steeds verdedigde hij zijn Grootnederlandse, liberaal-vrijzinnige en Vlaamse overtuiging. Wars van alle onverdraagzaamheid was hij altijd bereid met anderen samen te werken, niettegenstaande de grote tegenkanting die hij ondervond. Als uitstekend redenaar improviseerde hij meestal, zodat slechts weinig van zijn redevoeringen voor ons bewaard zijn gebleven. Zijn gedichten spreken zijn grote liefde voor Brugge uit.

WERKEN: Artikelen in de *Volksalmanak van het Willemsfonds* (1866-'67); *La Plume* (1870-'72); *Jaarboek van het Willemsfonds* (1870, '76, '77); *De Halletoren* (1874-'80); *Nederlandsch Museum* (1874); *La Flandre libérale* (1881); *De Brugsche Beiaard* (1885-1910). - Brochures: *Het nationale beginsel in de Vlaamsche schilderkunst* (1874); *Breydel en De Coninc, hun gedenkteeken en zijne beteekenis* (z.j.). - Boeken: *Grootmoeders vertelboek. Vrij naar het Duitsch* (samen met A. Vermast, 1885); *Peter Benoit zijn leven, zijn werken, zijne beteekenis* (1902); *Mijn Brugge: Gedichten, met een inleiding door P. Fredericq* (1911).

LITERATUUR: P. Fredericq *Schets eener Geschiedenis der Vlaamsche Beweging*, II-III, 1 (1906 en '08); - L. Mon-

teyne, *De Sabbes* (1923); - J. Schepens en C. Maerten, *Julius Sabbe* (1933); - *Huldegedenkboek Julius Sabbe* (1946); - H.J. Elias *Geschiedenis van de Vlaamse Gedachte*, III-IV (1964-'65). LUDOVIC VALCKE